

Koronavírus a zamestnanec: novela Zákonníka práce

Na aktuálne dianie v súvislosti so šíriacim sa koronavírusom zareagoval slovenský zákonodarca aj v oblasti pracovnoprávných vzťahov. Prostredníctvom zákona č. 66/2020 Z.z. novelizoval Zákonník práce o ustanovenia, ktoré menia vzťahy zamestnanca a zamestnávateľa počas trvania aktuálnej situácie.

Novelou, ktorá vstúpila do účinnosti dňa 4.4.2020, sa na čas krízového obdobia vytvoril nový režim aplikácie Zákonníka práce, do ktorého sa vložila jedenásta časť s označením „*Osobitné ustanovenia v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu.*“ V časovom trvaní **do dvoch mesiacov od odvolania (skončenia) mimoriadnych opatrení** zo strany štátu budú zákonné ustanovenia doplnené či nahradené novelou. Opatrenia sa dotkli nasledujúcich oblastí:

1. Home office

Strany pracovnoprávného vzťahu - zamestnávateľ aj zamestnanec - majú podľa nových ustanovení **zákonný nárok na tzv. home office (prácu z domu)**, pokiaľ to dohodnutý druh práce umožňuje. Zamestnanec aj zamestnávateľ sú tak oprávnení dožadovať sa práce z domova, pričom jedinou limitáciou pre zamestnanca je existencia závažných prevádzkových dôvodov, ktoré výkon práce z domácnosti nedovoľujú (najmä v prípadoch, kedy sa vyžaduje osobný výkon činnosti zamestnancom mimo jeho bydliska).

2. Rozvrhnutie pracovného času

Nové ustanovenie umožňuje zamestnávateľovi flexibilnú reakciu na aktuálne opatrenia. Minimálna lehota pre oznámenie rozvrhnutia pracovného času je upravená na **dva dni vopred s platnosťou najmenej na týždeň**. Zákon umožňuje **dohodu so zamestnancom** na kratších časových termínoch.

3. Nútené čerpanie dovolenky

Novela vytvára zamestnávateľovi priestor pre krízové narábanie s inštitútom dovolenky, pričom rozlišuje dva spôsoby jej čerpania: (i) v prípade dovolenky za aktuálny kalendárny rok je zamestnávateľ povinný čerpanie dovolenky oznámiť **sedem dní vopred** (z pôvodných štrnástich), (ii) v prípade dovolenky prenesenej z predchádzajúceho kalendárneho roka postačí oznámenie **dva dni vopred**.

4. Neprítomnosť v práci pre koronavírus a zákaz výpovede

Zamestnávateľ je podľa nových ustanovení **povinný ospravedlniť neprítomnosť zamestnanca** v dôsledku prekážky na strane zamestnanca, ktorú predstavuje karanténne opatrenie alebo izolácia. Tento zamestnanec (ako aj zamestnanec na OČR alebo vykonávajúci starostlivosť o fyzickú osobu) je počas doby trvania osobnej prekážky **chránený pred výpoveďou zo strany zamestnávateľa**. Zamestnanec ostáva chránený **aj po návrate do zamestnania** - musí byť umiestnený na pôvodné

pracovné miesto a pracovisko. V prípade objektívnej nemožnosti má zamestnávateľ povinnosť zaradiť ho na inú prácu zodpovedajúcu pracovnej zmluve.

5. Mzda počas obmedzení zamestnávateľa

Zákon explicitne zakotvuje, že nemožnosť zamestnanca vykonávať prácu pre obmedzenie (resp. zastavenie) činnosti zamestnávateľa na základe rozhodnutí príslušných orgánov sa pripíše zamestnávateľovi **ako prekážka na strane zamestnávateľa**. Zamestnancovi v tomto prípade patrí náhrada mzdy **minimálne v rozsahu 80% jeho priemerného zárobku**. Predmetná suma nesmie byť nižšia ako minimálna mzda. Nižšia ako zákonom stanovená suma je možná len v prípade existujúcej dohody so zástupcami zamestnancov.

Autor: **Mgr. Andrej Kostroš**

advokátsky koncipient v Advokátskej kancelárii JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o.